

Spalio 13 d. 17 val. Panevėžio miesto dailės galerijoje atidaroma skulptoriaus Juozo Lebednyko retrospektyvinė paroda, kurioje atsispindi šio žymaus menininko kūrybiniai ieškojimai nuo pradinės linijos iki išbaigto tūrio.

Autoriaus 70-mečio ir kūrybinio 45-mečio jubiliejams skirtą ekspoziciją sudaro kalstyti vario reljefai, bronzinės, akmens ir keraminės skulptūros. Neblėstančią energiją liudija nepaprastas produktyvumas, kuris gniaužia kvapą žvelgiant į kaskart vis gausesnes menininko parodas.

Šį kartą pagrindinė parodos ašis bando, kaip pasakoja pats autorius, atskleisti laiko ir erdvės dimensijoje išryškėjančią formą. Kita vertus, formos klausimas visada buvo be galo aktualus Juozo Lebednyko kūryboje. Pastarosios idėja ateina iš grynios natūros, tačiau meninis mąstymas ją tarytum konvertuoja į abstrahuotą ir kartais kiek mistinę išraišką. Jis stebi daugialypę gamtą, kuri susiformavo per milijonus metų ir prisitaikė egzistavimui su kitomis augalijos bei gyvūnijos formomis, ir transformuoja ją į tam tinkamą medžiagą – akmenį,

bronzą, šamotą, medį.

„Bandau konkrečioje medžiagoje atskleisti tai, kas jai būdingiausia, kas yra didžioji šios medžiagos potencialas, jos galimybė augti ir stiebtis, transformotis ir daugintis, o po to sugrįžti į pradinę formą,“ – sako skulptorius.

Savo kūrybinį kelią Juozas Lebednykas pradėjo nuo Lietuvos skulptūrai kiek neįprastos srities – kalstyto vario reljefų. 1973–1974 metais jų dėka autorius pelnė laureato vardą Respublikinėse jaunųjų dailininkų parodose (šios jaunųjų parodos davė pradžią nemažam būriui lietuvių menininkų). Taigi ne veltui ir paroda pradedama būtent nuo šių skulptūriškai monumtaliomis formomis, tačiau grafiškai tiksliais linijomis pasižyminčių kūrinių. Skulptorius niekada pernelyg ilgai neužsibūna prie vienos medžiagos ir jos išpildymo būdo. Vario reljefus keitė bronzos, granito, marmuro. Vėliau greta šių atsirado ir akmens masė, kuri galbūt kiek lengviau pasiduoda formavimui, tačiau taip pat reikalauja ypatingo akylumo ir pajautimo. Dinamiškumas skleidžiasi ir pačiuose kuriamuose objektuose, svyruojama nuo itin abstrakčių iki figūratyvių vaizdinių (bitės, paukščiai, kiti gamtos tvariniai) bei jų mišų. Visiems jiems būdingi nepriekaištingi kompoziciniai sprendimai. Kai kuriuose kūriniuose neapšėinama vien su brangiomis medžiagomis, naudojami įvairūs padargai, jų liekanos, santechnikos detalės ir kitos buitinės medžiagos. Menotyrininkė Danutė Zovienė pastebi, kad Juozo Lebednyko kūriniai dažnai artėja prie objekto, tačiau niekad neperžengia subtilios skulptūrinės ribos.

Juozas Lebednykas gimė 1947 m. rugpjūčio 20 d. Dusmenų kaime (Trakų r.). 1966–1972 studijavo skulptūrą Valstybiniame dailės institute (nuo 1989 – Vilniaus dailės akademija). Nuo 1973 m. gyvena ir kuria Panevėžyje. Nuo 1975 m. Lietuvos dailininkų sąjungos narys,

1989–1993 buvo jos Panevėžio skyriaus pirmininkas. Parodose dalyvauja nuo 1973 metų. Menininkas surengė 27 personalines parodas, dalyvavo per 90 grupinių parodų, 7 simpoziumuose Lietuvoje ir užsienyje (Austrijoje, Belgijoje, Danijoje, Italijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Olandijoje, Rusijoje, Turkijoje, Vokietijoje). Pelnė apdovanojimus: I laipsnio diplomai Antrojoje ir Trečiojoje respublikinėse jaunųjų dailininkų parodose (1973, 1974), skirta LR individuali valstybės stipendija (2002, 2015, 2017), pelnė Panevėžio dailės dienų 2007 nominaciją „Už kūrybos brandą“ (2007), parodos „Panevėžio dailės dienos 2011“ laureatas (2011), apdovanotas Trakų rajono savivaldybės Kunigaikščio Vytauto Didžiojo medaliu (2017), Panevėžio miesto savivaldybės Kultūros ir meno premija (2017).

Juozas Lebednykas sukūrė daug vario reljefų, skulptūrų visuomeninių ir privačių pastatų interjerams, eksterjerams, mažosios plastikos bei skulptūrinės keramikos kompozicijų, objektų. Jo kūrinių yra įsigiję Lietuvos dailės muziejus, JAV Baltieji rūmai, Europos Parlamentas, Panevėžio kraštotyros muziejus, Panevėžio miesto dailės galerija, privatūs kolekcininkai. Kuria savo studijoje Panevėžyje.

Juozo Lebednyko retrospektyvinė kūrybos paroda Dailės galerijoje veiks iki lapkričio 4 dienos.

